

Прес – реліз

Круглого столу на тему: “Захист прав кредиторів»

26 квітня в інформаційному агентстві ЛІГАБізнесінформ відбувся круглий стіл з онлайн-трансляцією "Захист прав кредиторів", в ході якого обговорювалися питання, що стосуються реалізації прав кредиторів і ролі нотаріусів в системі їх забезпечення. Організатором заходу виступила Нотаріальна палата України (далі – НПУ).

У роботі круглого столу взяли участь представники Міністерства юстиції України, Національного банку України, Офісу ефективного регулювання, Незалежної асоціації банків України, судів, фінансових та банківських установ, провідні юристи, науковці та експерти у сфері банків та банківської діяльності, представники громадськості та засобів масової інформації.

Відкриваючи захід віце-президент НПУ **Ольга Оніщук** звернула увагу на те, що проблематика неповернення кредитів в Україні є гострою і «наболіла» як кредиторам, так і боржникам. Нотаріуси завжди стояли на сторожі прав як одних, так і інших, а тому для них важливим залишається захист інтересів обох сторін. Захід спрямований на визначення основних проблемних питань, які потребують законодавчого врегулювання у цій сфері та повинен роз'яснити громадянам як не стати жертвою в тих чи інших ситуаціях.

Голова комісії НПУ по аналітико-методичного забезпечення нотаріальної діяльності, приватний нотаріус **Дмитро Кирилюк** констатував, що на сьогоднішній день спостерігається масове неповернення кредитів. За його словами, суди України "завалені" подібними справами. При цьому нотаріуси на сьогоднішній день забезпечують позасудові способи захисту прав, в тому числі і кредиторів.

"Коли ми говоримо про захист прав кредиторів, ми говоримо про захист прав кожного пересічного громадянина в Україні. Не секрет, що фактично кожен платник податків фінансує Фонд гарантування вкладів, через який здійснюється погашення проблемної заборгованості в банках, які збанкрутували, в тому числі із- за масового неповернення кредитів. Тому від надійного, прозорого способу захисту прав кредиторів вииграє кожен пересічний громадянин", - підкреслив Дмитро Кирилюк.

Він додав, що є необхідність поліпшення законодавства в цій сфері.

Олексій Гончарук, голова Офісу ефективного регулювання відзначив, що в системі державної реєстрації прав є проблеми і є претензії до Міністерства юстиції, до роботи Комісії з розгляду скарг у сфері державної реєстрації (далі – Комісія). «Робота Комісії має бути відкритою, необхідно надати державному реєстратору важелі захисту своїх прав – це базові речі, про які ми намагаємось домовитись з Міністерством юстиції і в цьому напрямі ведеться активна співпраця. Я радий з того, що нотаріуси не мовчать, а говорять про ці проблеми» - зазначив О. Гончарук.

За його словами, крім того необхідно відновлювати інститут третейських судів. "Відповідний законопроект зараз на підписі в Секретаріаті (уряду, - ред.) І повинен зайти в парламент. Законопроект стосується, в тому числі, третейського судочинства", - підсумував Олексій Гончарук.

Представник Міністерства юстиції України **Анатолій Лещенко** сказав, що на сьогодні відпрацьовуються механізми захисту права власності, в тому числі в контексті розгляду подібних справ третейськими судами. Однак, у законодавстві повинні бути певні запобіжники для уникнення негативних наслідків, та задля розвантаження судової системи.

Денис Крицький, член комітету з питань захисту прав кредиторів Незалежної асоціації банків України, акцентував увагу на проблемах, з якими стикаються банки та головні ризики при кредитуванні. Він звернув увагу на законопроект 6027, який знаходиться в парламенті, та розгляд якого вже підготовлено до першого читання, який має вирішити проблеми банківських установ у цій сфері.

Суддя-спікер Окружного адміністративного суду м. Києва **Богдан Санін** зауважив на проблемі завантаженості адміністративних судів справами. Скарги стосуються як дій Комісії щодо відключення до Реєстру державних реєстраторів, так і самих реєстраційних дій.

«Щодо роботи Комісії, то, як на мене, це ефективний квазі-судовий інструмент, який забезпечує діючого власника від певних протизаконних дій. Повноваження Комісії необхідно розширити, провести узагальнення і систематизацію чіткості її дій, з метою надати нотаріусу можливість захистити свої права, надати Комісії докази та пояснення тощо. Інколи, на підставі підробних документів, нотаріуса вводять в оману і він сам стає жертвою шахрайських дій» - сказав пан Богдан. Також ним було зазначено про існування неоднозначної судової практики та спірності у визначенні юрисдикції розгляду справ, де однією із сторін нотаріус виступає як суб'єкт владних повноважень.

Представниця АТ «УкрСиббанк» **Алла Вовк** у своєму виступі наголосила на проблемних питаннях захисту прав кредиторів при реєстрації обтяжень в Реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Інші виступаючі акцентували увагу на інших проблемних питаннях, зокрема адвокати **Вольга Шейко та Роман Титикало** говорили про неоднозначне застосування судами законодавства при розгляді справ щодо звернення стягнення на майно, яке є предметом іпотеки, та великий проміжок часу розгляду цих справ у судах.

За результати обговорення питань учасники заходу прийшли до таких висновків:

1. Необхідно внести зміни в нормативно-правові акти, зокрема: закони України: "Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України", "Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень", і т.д., які б забезпечили пріоритет права заставодержателя / іпотекодержателя на задоволення забезпечених вимог за рахунок предмета застави / іпотеки відносно зареєстрованих у встановлених законом порядку обтяжень (в тому числі арештів), які зареєстровані пізніше.

2. Переглянути позицію Міністерства юстиції України щодо позасудового звернення стягнення на предмет застави рухомого майна / іпотеки та неправомірних вимог до заставодержателя / іпотекодержателя щодо наявності правовстановлюючих документів. Можливо, доповнити Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України з метою більш чіткого розуміння спеціальних норм, які регулюють це питання.

3. Внести зміни до Порядку державної реєстрації майнових прав в частині моменту відрахування в порядку ст.37 закону України "Про іпотеку".

4. Переглянути чинне законодавство з метою усунення недоліків і колізій, застарілих норм, які заважають при реалізації нотаріусами повноважень, спрямованих на захист прав кредиторів.

Також учасники круглого столу запропонували внести ряд змін до Цивільного та Цивільного процесуального кодексу України.

До відома. Згідно статті 16 Закону України «Про нотаріат» Нотаріальна палата України є організацією, яка здійснює професійне самоврядування у сфері нотаріату. Нотаріальна палата України: представляє інтереси нотаріальних палат та нотаріусів у державних та інших установах; забезпечує захист соціальних та професійних прав нотаріусів; бере участь у проведенні експертиз законопроектів з питань, пов'язаних з нотаріальною діяльністю; забезпечує підвищення кваліфікації нотаріусів та їхніх помічників; здійснює контроль за дотриманням нотаріусами правил професійної етики та інші повноваження.